

- 41 *Successor necessarius tenetur stare colono.*
- 42 *Minor, finita tutela, an teneatur stare locatoni a tutore facta.*
- 44 *Hares uxoris non tenetur ullo modo stare locatoni per maritum facta mala fide, id est tempore maxima infirmitatis uxoris, qua in continentem defuncta est.*
- 46 *Marius non tenetur stare locatoni, facta per uxorem aut soceram ante dotis constitutionem.*
- 47 *Successor non tenetur precise stare contrahenti locatoni, quando locator non habebat plenum dominium in re, nec plenam eius administrationem, ut usufructuarius fideicommissarius, & possessor maioratus & similes.*
- 48 *Missus in possessionem ex primo vel secundo decreto iudicis, tenetur omnino stare colono, nisi locatio precedens in fraudem creditoris facta fuerit.*
- 49 *Omni ille, qui succedit per sententiam iudicis, tenetur stare colono vel inquilino, nisi locatio fuerit facta in fraudem.*
- 50 *Usuarius, qui solum habet usum rei, tenetur stare colono.*
- 51 *Successor vniuersalis tenetur stare colono.*
- 52 *L. emptorem, C. de locat. & conduct. an procedat in colono partiaro? cum num. seq. precipue n. 63. & n. 64. concordia ponitur inter contrarias sententias, & num. 56. declaratio quedam.*
- 53 *Parti fructuum colonica praestatur loco operis, laboris & sumptuum factorum in precipiendis fructibus.*
- 54 *Tacita hypotheca videtur inducta in fructibus.*
- 55 *Contrahens cum Ecclesia non tenetur reddere rem, nisi primo satisfiat sibi de pretio, sumptibus & labore sicque potest uti retentione rei, etiam post concessam restitutionem pro pretio, sumptibus & labore.*
- 56 *Scriptor potest retinere quinternum pro mercede.*
- 57 *Animalia retineri possunt ob sumptus alimentorum eis praestitorum.*
- 58 *Exceptio retentionis ratione expensarum factarum in re, quam quis condemnatus est restituere potest obijci in executione sententiae, etiamsi ius retentionis referatur non sit in ea: & n. 59. an procedat in exceptione retentionis melioramentorum liquidandorum.*
- 60 *Retentio multo facilius conceditur, quam petitio.*
- 61 *Retentio sicut transit in singularem successorem creditoris, ita etiam contra singularem debitorem creditorem.*
- 62 *Retineri non potest pro debito res, qua ad creditorem peruenit cum vitio.*
- 66 *Successor singularis Ecclesiae an teneatur stare colono, & num. seqq.*
- 67 *L. fin. C. de sacrosanct. Eccles. agens in ciuitate, an locum habeat in Ecclesia.*
- 68 *Singularis successor fisci tenetur stare colono, ne fisco tenetur illi ad interesse.*
- 69 *Ecclesia in dubio vitur iure communi, cum in aliquo casu non reperitur priuilegiata.*
- 70 *Quando lex parificat duos casus in vna materia, non fit extensio ad aliam diuersam.*
- 71 *Facta locatone per praelatum, successor quando tenetur stare colono quoad pensiones solutas anticipatas, & quoad solendas, & num. seq.*
- 73 *Successor in praelatione & rectoria tunc demum tenetur stare colono, cum res bona fide & rite gesta fuerint & cum debita solemnitate.*

An singularis successor Ecclesiasticus teneatur stare ipsius colono vel inquilino.

Tradictus haec difficilis quaestio explicetur, necessario repetenda materia est in aliis successoribus, quam Ecclesia, quid in eis statutum iure sit, quae & ex maximo vsu in praxi esse poterit, vt deueniamus in cognitionem veritatis nostrae Canonicae quaestionis, an in ea aliquid esse speciale iure profertendum sit, necne? Et regulariter emptorem fundi non teneri stare colono, cui prior dominus locauit, nisi ea lege emerit, vel aliquo pacto probetur consensisse, vt in eadem conductione maneret, quamvis sine scripto, probat expressè l. emptorem, C. de locat. & conduct. & in l. si merces, §. si fundum, & in l. qui fundum, ff. locat. DD. in l. diuortio, in princ. & in l. si filiofamilias, §. si vir in quinquennium, ff. solut. matrimonio, Abb. distinguens in cap. final. ne pralat. vices suas, l. 19. tit. 8. part. 5. & in l. legatario fundi, quod non teneatur stare colono testatoris, probat expressè l. qui fundum, & in l. si merces, §. 1. ff. de locat. & conduct. & in l. nihil, l. 23. §. fin. ff. de legatis 1. Similiter & ad exemplum venditionis poterit usufructuarius conductorem repellere, nisi aliud fuerit conuentum, vt in l. arbores, versic. sed ad exemplum, ff. de usufruct. & quoadmodum quis vitatur & fruar, & eadem ratione idem erit dicendum in emphyteota, si dominus, postquam locauit rem, concessit illam alteri in emphyteosin, quia poterit emphyteota colonom vel inquilinum expellere, vt deducit Anton. Gom. 2. tom. cap. 3. ff. de locat. & conduct. num. 9.

Ratio tamen communis dicitur, l. emptorem, cum similibus, est, quia colonus hic nullum ius habet in re, sed tantum habet obligatam domini locantis personam, & obligatio personalis non sequitur fundum nec eius possessorem, vt in l. 1. §. si heres perceperit fundo, ff. ad Trebell. & ibi communiter Doct. text. in l. final. §. fin. ff. de contrahenda emptione, merito ergo emptor vel alius singularis successor, regulariter non cogitur stare colono. Accedit, quod fructus pendentes pars fundi sunt propter vitantem, l. fructus pendentes, ff. de rei vendicatione, indicaturque de eis fructus de fundo, Bartol. in l. si filiusfamilias, §. cum fundum, in fin. ff. de verborum obligationibus, Tiraquell. de retract. lignag. §. 1. gloss. 7. num. 37. cum sequentibus: Igitur ad dominum fundi pertinere debent, l. fructus, cum similibus, C. de action. empt. Matth. de Afflic. decis. Neapolitan. 138. num. 2. Praeterea finito iure datoris, extinguatur & ius acceptoris, l. lex velligali, cum similibus, ff. de pignor. Ergo cum per venditionem vel legatum, sequuta morte testatoris, resoluitur ius locatoris, consequitur, vt eodem iure resoluitur ius acceptoris, hoc est, conductoris, ac proinde singularis successor non tenetur stare locatoni antea factae per praedecessorem, vt in terminis resoluit Socienus consil. 32. num. 6. lib. 1. dicens, t quod singularis & successor non per viam transmissionis, sed per viam priuationis iuris, quod erat in praedecessore suo non tenetur stare colono sui praedecessoris, ex regula dicitur, l. lex velligali, prout cum refert & sequitur Otauianus decisio. Pedemontana 81. num. 2. habebit tamen conductor actionem aduersus locatorem, ipsiusque haeredes pro interesse non completi sibi contractus; Hi namque tenentur conductori, ad illud praestandum vt probat textus in dicitur, l. qui fundum, & in dicitur, l. si merces, §. 1. & in dicitur, l. nihil, §. final. ff. de legatis 1. Cum enim venditor teneatur adimplere contractum locatoni a se prius factum; ac potuisset referuare in

in venditione eius coloni, & non fecerit, iustum est, vt teneatur ad omne interesse coloni, vel inquilini, vt in dicitur iuris probatur, & praeterea tenet Alberticus in dicitur leg. emptorem, Alexand. in dicitur leg. si filiofamilias, §. si vir in quinquennium, ff. soluo matrimonio, & ibi Imola numer. ad. Paulus Calceus per text. ibi in l. in lege, §. si colonus, & in l. qui infulam, ff. locat. Augustin. Berol. quast. 97. numer. prim. Gratus consil. 95. numer. trigessim. volum. 1. Antonius de Fano de pignoribus 2. part. in princip. numer. septim. & octau. Gregor. Lopez in dicitur leg. 19. in gloss. del loguero, tit. 10. octau. part. quinq. Petrus Duennas in regul. 240. limitatione decim. Anton. Gomez secund. tom. cap. tert. de locat. & conduct. numer. 9. Si tamen singularis successor approbauerit locatorem a priore domino factam, tunc non poterit illi postea contrahere: argument. regul. iuris, quod semel placuit, & l. Pomponius scribit, ff. de negot. gestis, l. si uxor, §. fin. ff. de adulteris, c. accepimus, vbi gloss. de atate, & qualitate, tradit Oldrad. consil. 18. in fine principij, & Decius consil. 475. n. 28. Approbatio tamen videtur fieri per receptionem pensionum a colono in executione dicitur locatoni contentio: quod patebit ex chirographis de recepto productis, & ex perceptione fructuum rei in contractu deductae, argument. l. libibus, C. de agricol. & censu. lib. 11. secundum Alexandr. consil. 88. num. 32. versic. praeterea ipsa ratio, vol. 5. sequitur Decius consil. 446. numer. 14. & utramque Tibertius accipimus, vbi gloss. de atate, & qualitate, secund. Per receptionem autem pensionis vnus vel plurius annorum non videtur approbatus contractus locatoni, nisi pro illis tantum annis, quorum, pensiones sunt receptae, vt diximus supra lib. prim. cap. 36. num. 13. Inducitur etiam in proposito t approbatio locatoni, si successor singularis dixerit colono, quod continuare locatorem eum factam a praedecessore, & bene possessionem gubernaret, quia ipsum non expelleret: vt probat Decianus vbi supra, numer. 19. & 20. dicens, hoc posse probari non solum per scripturam, sed etiam testibus: vt in terminis approbationis locatoni scribit Paulus Calceus consil. 4. numer. 4. in versic. breuiter licet, volum. prim. Tertio inducitur t approbatio locatoni, quando emptor post emptionem dixit colono: *Volò quod sic semines & sic facias*: Per hoc namque tacite fecisse videtur pactum de stando locatoni; vt est de mente gloss. super verbo, tacite, & ibi eam notat Alber. in dicitur l. emptorem, & allegat l. item queritur, §. qui impleto, ff. locat. & inquit, ita de facto obtinuisse: quem refert & sequitur Greg. Lop. in dicitur l. 19. in gloss. magna, ibi: *Adde alium casum, vbi emptor.*

Procedit t etiam communis reg. dicitur leg. emptorem, si adfit pactum de non alienando in prauiudicium locatoni, dum tamen non adfit hypotheca specialis, vt infra dicemus; Quia nihilominus si alienetur, valebit alienatio: per pactum enim impediti non potest dominij translatio: iuxta l. ea lege, & ibi gloss. & Doctores C. de captiuit. ob caus. & in l. si ita quis, §. ea lege, vbi omnes, ff. de verborum oblig. & in l. final. C. de rebus alien. non alienand. est communis reg. vt plurius allegans refert & sequitur Dec. consil. 80. num. 2. lib. 1. Sed quid t si colonus vel inquilinus, ultra obligationem, personalem domini locantis, habeat obligata ipsius bona pro obseruantia & securitate obligationis, & omnium in ea contentorum, prout communiter contingit, quia de locatone est confessum institutum publicum, quo partes hinc inde obligant personas & omnia bona sua pro obseruantia praedictorum? Et in hac specie videtur prima facie dicendum, successorem particularem, pendente lo-

catone, non posse expellere conductorem a domo vel fundo locato per obligationem & solutionem eius quod interest, quia cessare videtur hoc casu ratio communis supra assignata ad decisionem dicitur leg. emptorem, cum similib. C. de locat. & in terminis ita voluit Bart. in l. 1. §. quod autem ff. de superficib. iniquis se de facto dixisse, quod si de contractu locatoni fieret instrumentum, in quo sit apposta hypotheca bonorum, esse per hoc quatuor colono ius in re, a qua non potest expelli, cum ea sit ipsi obligata adeo, quod ius ipsum prosequitur rem, penes quemcuque vadat, non obstant dicitur leg. emptorem, quae eo tantum casu procedit, in quo conductori nullum ius erat quaesitum in re, sed solum personam obligatam habebat; idem Bart. in dicitur leg. si filiofamilias, §. si vir in quinquennium, Paul. de Cast. in dicitur leg. nihil, in fin. est communis, vt ex aliis pluribus refert Mench. lib. 3. controuers. vsus frequent. cap. 52. numer. 8. & 9. & Roland. a Valle consil. 6. num. 4. lib. 1. vbi num. 5. refert Bald. in l. merces, §. vis maior, in lectura antiqua, ff. locat. dicitur centem, quod licet emptor non teneatur stare colono, nisi in se colonus habeat bona obligata pro obseruatione locatoni, potest tamen locatorem detinere loco pignoris, donec sibi solatur, quod sibi debetur, id est praeterit patientia quod re frui bene possit, donec frui debet, id est, donec locatio durat, & quod non potest expelli per emptorem offerentem solucere interesse, quia ipse se reperit in possessione rei obligatae, qua vt potest pro ipso facto, quod sibi principaliter debetur; quod expressè sequitur Ioann. de Anania in cap. fin. col. 5. versic. quid autem si colonus, num. 9. ne praelati vices suas, & idem in hypotheca speciali subtiliter more suo probat cum communi Socin. consil. 90. lib. 4. per totum, post Cuman in dicitur §. si vir, in quinquennium, Nec obstat secundum Bald. vbi supra, quod in obligationibus facti succedit obligatio ad interesse, vt in l. 1. ff. de action. empt. & in l. stipulationes non diuiduntur, versic. Celsus, ff. de verb. oblig. quoniam id procedit in agendo; sed in excipiendo, cum hypotheca bonorum: quia quis excipiendo quando reperitur in possessione rei locatae vel venditae, cogit aduersarium ad patientiam & factum: & Bald. sequitur Socin. consil. 99. col. fin. volum. 1. & consil. 17. colom. penult. num. 13. vol. 3. & consil. 90. colom. 2. num. 8. volum. 4. Guid. Papae singulari 419. & in decis. 80. versic. secundo salu. haec regula, & in decis. 80. pramissa, vbi post Jacob. de Arc. restatur haec esse communem conclusionem, quod etiam soluendo in interesse non potest conductor, durante locatone, per emptorem auferri res locata. Vel secundo reg. praed. quod in obligationibus facti succedit obligatio ad interesse, non procedit in obligato actione reali, is enim potest precise compelli ad factum, iuxta notata in dicitur versic. Celsus.

Nihilominus tamen in hac specie contraria sententia verior est, receptor ac tenenda in iudicando & consulendo, nempe, vt licet Colonus vel inquilinus hoc in casu non possit expelli a re vel fundo conducto per singularem successorem, quia poterit eam retinere loco pignoris, hoc tamen verum est & procedit quoad sibi non soluat interesse: Si tamen sibi realiter & cum effectu offeratur omne interesse per emptorem vel alium singularem, possit ab eo expelli: Ita vult ac profertur idem Bart. in dicitur leg. emptorem, num. 2. vbi loquitur etiam in pena vt sit offerenda ultra interesse, & ibi Salyc. col. 2. versic. concludo, num. 6. post Bald. idem Bart. in d. l. qui fundum, & clarius Paulus de Cast. in dicitur §. si vir in quinquennium, col. fin. versic. & idem n. 4. idem Paulus in l. si merces, §. qui fundum, Salyc. in dicitur

l. qui fundum, & in l. mancipia, in fin. C. de reb. alien. non alien. quem sequitur Alex. in d. §. si vir, num. 4. & cons. 18. n. 20. lib. 5. Barbat. cons. 36. in 3. dubio, vol. 2. Socin. sibi contrarius cons. 30 in fin. vol. 4. lal. in l. filiusfamilias, §. dmi, in 1. lectura n. 92. & ibi Hispania repetens num. 441. Gozadin. consil. 100. col. penult. in fine. Hanc testatur communem & tenendam Anton. de Fan. de pignor. 1. membr. 2. partis, num. 6. cum sequent. sequitur Roderic. Soarez in l. post rem indicatam, 1. limitation, num. 8. ff. de re iudicata, dicit communem eam sequens D. Couat. lib. 2. variar. resolut. c. 15. num. 3. & Roland. à Valle latissime probans dict. consil. 6. n. 10. cum sequentibus, D. Anton. Gomez d. num. 9. & Petrus Duennas plurimos congerens, dict. regul. 240. limitat. 7. Eandem sequitur dicens esse de mente omnium doctorum, Greg. Lop. in dict. l. 19. in gloss. magna, in vers. addo alium casum, & nos quoque in repet. l. nemo potest, num. 44. ff. de legat. 1. Et nouissime Aluar. Valac. consultatione 76. num. 5. addens cum Gomezio de Leon. in informatione in 63. num. 4. quod antequam huiusmodi conductor locatur verè & ipsa torum interesse, poterit rem locatam retinere, secundum Alex. in dict. §. si vir, col. 2. vers. ex quorum verbis, & Neuzan. ubi sup. Quæ tamen communis sententia, vt ex eius actoribus constat, procedit, non solum quando hypotheca est specialis rei locatæ, sed etiam si esset generalis tantum omnium bonorum per l. generaliter, §. qui pocior, in pignor. habeantur, & in l. si is qui, ff. de iure scilicet, cum per eam etiam ius in re acquiritur co-uisimè Ioseph. Gonzalez in suo lib. variar. quæst. cap. 29. n. 34. & ante eum Connan. lib. 7. cap. 12. & Pinell. in l. 1. in 3. part. num. 66. C. de bonis maternis: Vera tamen not est hæc opinio glossæ, sed magis communiter damnata, quia locatio ad decennium, dicitur ad longum tempus, & sic prohibita, quia est alienatio, ex qua transfertur dominium, saltem vile, vt in l. 1. §. qui in perpetuum, & in l. fin. ff. si ager. vel ius. vel emphyt. per. iuxta gloss. d. l. fin. vbi locatio ad decem annos, dicitur facta in perpetuum, & sic ad non modicum tempus sicur illa, que in perpetuum fit, ex eaque transfertur vile dominium, & conductori competit actio in rem vilis aduersus quemvis possessorem: In idem solet citari text. in l. 1. §. qui superficem, versic. quod ait prator, ibi: Et sane causa cognita ei, qui ad non modicum tempus conduxit superficem, in rem actio competit, ff. de superficib. & ibi notant Dyn. Bart. & alij Federic. consil. 123. Salycet. in l. fin. col. fin. num. 3. de rebu alien. non alienand. & ita merito glossam contrariam in d. §. institutio, reprobat ibi Bart. & esse communiter reprobaram testatur ibi Imol. num. 6. & Paulus Castren. num. 4. & contrarium rectius tenuit gloss. in clem. 1. verbo, locaciones, de rebu Ecclesie non alienandis, vbi communiter Doctores eam sequuntur. In summa, hæc glossa posterior est communiter approbata & illa prior magis communiter improbata, vt constat ex Decio. consil. 204. n. 1. Tiraquell. de retract. nunci. cap. 1. gloss. 14. num. 8. Abb. consil. 91. num. 3. vol. 2. Anan. in cap. fin. num. 17. ne Pralati vicus suos, Boët. decis. 234. num. 5. Couaruias lib. 2. variarum resolutionum, cap. 16. num. 1. versic. ex quo apparet, vbi loquitur in locacione ad decennium, Actio Pinell. in l. 1. in 3. part. num. 64. versic. hoc autem, C. de bonis maternis, Anton. Gomez in l. 40. Tauri, num. 84. Greg. Lopez in d. l. 19. in gloss. su vnda, Anton. de Padilla in l. voluntas, n. 18. C. de fideicom. & Petr. Duen. plurimos allegante & in locacione ad decennium loquente, in reg. 240. limit. 2. & Aluar. Valac. de iure emphyteut. 1. part. quæst. 29. num. 7. & gloss. in d. §. institutio, vno ote à cæteris reicitur, secundum Menoch. de arbitrar. iudic. lib. 2. centur. 1. casu 5. num. 7. vbi num. 8. testatur communem,

ta regul. l. si aream, in fin. ff. de condit. indebiti, vt in 19 terminis probat Aluarus Valac. ubi supra num. 10. Ad prædictam tamen hypothecam requiritur scriptura 20 publica, secund. D. Anton. Gam. decis. 243. quasi hypotheca species alienationis sit ex l. final. C. de rebu alien. non alienand. sequitur Valac. ubi supra, num. 6. Non etiam obest sententia Cumanæ & Socini ubi supra, contrarium tenentium, quando adest specialis hypotheca, quia est contra communem supradictam sententiam, & præterea eos nuncupatim reprobat Ant. de Fano ubi supra, num. 7. & Couat. numer. 3. versic. secundum.

Quæruunt t insuper DD. An regula d. l. emptorem, 11 cum similib. procedat, quoties locatio & conductio fuit facta ad non modicum tempus, veluti ad decennium & ultra, vel ad vitam conductoris, & sic in perpetuum? Et communiter in ea sunt sententia, vt minimè in ea locacione locum habeat dicta regula, sed quod huiusmodi conductor expelli minimè possit à singulari successore, & sic quod reneatur eidem precise stare: Quoniam est gl. in l. codicillis, §. institutio, verbo, non existisse, ff. de legat. 2. teneat, rem t prohibitam alienari, posse ad 22 centum annos locati, quasi hæc locatio non dicatur alienatio, vt in l. non solet, ff. locat. quam gloss. dicit singulare Bald. Nouell. de dote, 7. part. privileg. 1. num. 19. Bald. in cap. querelam, num. 10. de elect. & Angel. in l. si quis ante, n. 1. ff. de acquir. possess. Imol. in cap. ad audientiam, num. 1. de rebu Ecclesie, non alienand. & eam contra communem latè probat ac defendit nouissime Ioseph. Gonzalez in suo lib. variar. quæst. cap. 29. n. 34. & ante eum Connan. lib. 7. cap. 12. & Pinell. in l. 1. in 3. part. num. 66. C. de bonis maternis: Vera tamen not est hæc opinio glossæ, sed magis communiter damnata, quia locatio ad decennium, dicitur ad longum tempus, & sic prohibita, quia est alienatio, ex qua transfertur dominium, saltem vile, vt in l. 1. §. qui in perpetuum, & in l. fin. ff. si ager. vel ius. vel emphyt. per. iuxta gloss. d. l. fin. vbi locatio ad decem annos, dicitur facta in perpetuum, & sic ad non modicum tempus sicur illa, que in perpetuum fit, ex eaque transfertur vile dominium, & conductori competit actio in rem vilis aduersus quemvis possessorem: In idem solet citari text. in l. 1. §. qui superficem, versic. quod ait prator, ibi: Et sane causa cognita ei, qui ad non modicum tempus conduxit superficem, in rem actio competit, ff. de superficib. & ibi notant Dyn. Bart. & alij Federic. consil. 123. Salycet. in l. fin. col. fin. num. 3. de rebu alien. non alienand. & ita merito glossam contrariam in d. §. institutio, reprobat ibi Bart. & esse communiter reprobaram testatur ibi Imol. num. 6. & Paulus Castren. num. 4. & contrarium rectius tenuit gloss. in clem. 1. verbo, locaciones, de rebu Ecclesie non alienandis, vbi communiter Doctores eam sequuntur. In summa, hæc glossa posterior est communiter approbata & illa prior magis communiter improbata, vt constat ex Decio. consil. 204. n. 1. Tiraquell. de retract. nunci. cap. 1. gloss. 14. num. 8. Abb. consil. 91. num. 3. vol. 2. Anan. in cap. fin. num. 17. ne Pralati vicus suos, Boët. decis. 234. num. 5. Couaruias lib. 2. variarum resolutionum, cap. 16. num. 1. versic. ex quo apparet, vbi loquitur in locacione ad decennium, Actio Pinell. in l. 1. in 3. part. num. 64. versic. hoc autem, C. de bonis maternis, Anton. Gomez in l. 40. Tauri, num. 84. Greg. Lopez in d. l. 19. in gloss. su vnda, Anton. de Padilla in l. voluntas, n. 18. C. de fideicom. & Petr. Duen. plurimos allegante & in locacione ad decennium loquente, in reg. 240. limit. 2. & Aluar. Valac. de iure emphyteut. 1. part. quæst. 29. num. 7. & gloss. in d. §. institutio, vno ote à cæteris reicitur, secundum Menoch. de arbitrar. iudic. lib. 2. centur. 1. casu 5. num. 7. vbi num. 8. testatur communem,

nem, plures allegans opinionem gloss. in d. clem. 1. loquentis de locacione ad decennium, vt dicitur facta ad longum tempus: & prædicta omnia eam communi plures allegans sequitur D. Molina lib. 1. de Hispan. primogen. cap. 21. num. 16. 17. & 18. & 29. vbi quod est communis sententia, locacionem ad decem annos dici ad longum tempus; & num. 24. & 25. an prohibitiu alienare, possit saltem commoditatem rei, etiam ad 23 centum annos locatæ: locatio t verò ad nouennium dicitur facta ad modicum tempus, iuxta gloss. in d. clem. 1. de reb. Ecclesie, non alienand. & ibi Cardin. Zabarel, dicens, se ita pluries consuluisse, & quod ita obseruatur, & Zabarel. consil. 95. mon. 3. & seq. maxime n. 6. Angel. cons. 245. in 5. dub. vers. quoniam est videndum, Socin. consil. 32. & vol. 1. est communis & ita interpretantur omnes, secundum Tib. Decian. prædictos allegantem consil. 14. num. 3. vol. 2.

24. Locatio t ad vitam, dicitur alienatio & concessio perpetua, vt in d. clem. 1. in 2. gloss. verbo, eius, de rebu Ecclesie, non alienand. & ibi Ancharan. Cardinal. & Imol. Alexand. consil. 119. lib. 1. num. 7. & consil. 165. lib. 1. num. 7. Dec. consil. 204. num. 1. & D. Molin. ubi supra, num. 6. vbi num. 29. quod locatio ad longum tempus, dicitur etiam illa, que fit ad vitam locantis vel conducentis, vel pro eo tempore, quo conductor fuit locator voluerit: & refert plures, quod prius dictum est tenentes, Ioseph. Gonzalez ubi supra, num. 31. & 4. Sic t etiam conductor ad longum tempus naturaliter possidet, vt emphyteuta, vt cum pluribus probat Menoch. remed. 1. de recuperat. possess. num. 68. Ex t superioribus igitur receptissima & vera resolutio deducitur, nempe, quod locatio ad non modicum tempus, provt est decem annorum, vel ad vitam, dicitur facta in perpetuum, hoc est, ad longum tempus, & per eam transfertur dominium, saltem vile, ac proinde prohibita alienatione, censetur prohibita huiusmodi locatio ad decem annos & ad vitam. Rectè igitur ex hoc conuenitur, in locacione ad longum tempus decem annorum, vel ultra, vel ad vitam, non habere locum regulam d. l. emptorem cum similib. quia in ea specie dominium in conductorem transfertur, ac proinde cum habeat ius in re ir euocabile venditio vel alia quæuis alienatio simul cum traditione postea subsequuta, eidem nocere non potest, quia duo in solidum non possunt esse domini eiusdem rei, nec ambo simul in solidum eam possidere possunt, iuxta text. in l. si vt certo, §. si duobus vehiculum, cum materia, ff. commodat. & ibi gloss. & in terminis hanc sententiam voluit gloss. ind. l. emptorem, verb. colono, ibi: Item non sic in eo qui conduxit ad non modicum tempus, & ibi etiam Bart. num. 1. Alberic. num. 1. Bald. 7. Salicet. 6. & communiter DD. & voluit idem Bart. in l. 1. §. quod autem, num. 5. ff. de superficib. & Alexand. in §. si vir in quinquennium, mon. 2. ff. soluto marim. idem Bart. in l. qui fundum, num. 1. ff. locati, idem Sald. Paul. Salicet. & Fulgol. & Alexand. Angel. consil. 2. num. 12. Tiraquell. de retract. nunci. cap. 1. gloss. 14. num. 82. in versic. ex his que fit, D. Couat. lib. 2. variar. resolut. cap. 15. num. 2. dicit communem eam sequitur Ant. Gomez 2. tom. cap. 2. de locat. & conduct. num. 9. Petr. Duen. plures referens d. reg. 240. limit. 2. & Anton. de Padil. in d. l. voluntas, num. 19. Greg. Lop. in d. l. 19. in gl. su vnda, vbi quod hæc est communis opinio in terminis nostræ quæstionis, t nisi in tali conductione fiat pactum, quod non transeat ex tali locacione ad longum tempus vile dominium: tunc enim non transfertur & hanc sententiam communem in locacione ad vitam & in locacione in perpetuum, approbat expresse d. l. 19. tit. 8. part. 5. ibi: El segundo es, quando el vendador la ouiesse logada para en toda su vida de aquella quien la logara, o para

siempre, tambien del, como de sus herederos.

Sed t cum hæc lex Regia non exceperit etiam speciem locacionis ad decennium, in quo de iure communiter erant opiniones & glossæ diuersæ, quibusdam existimantibus, relinquendum esse arbitrio iudicis, & communis erat sententia Doctorum, decennium dici tempus non modicum, vt prædiximus, sed tantum locacionem ad vitam, & illa, quæ in perpetuum fit, videtur dicendum, in duobus solum casibus hodie procedere limitationem superiorem, non verò in locacione ad decennium, attenda d. l. Partite, cum conditores ipsius aduertentes forte ad varietatem opinionum, quæ erant tunc temporis, non elegerunt illam opinionem communem de locacione ad decennium, quod dicitur ad non modicum tempus facta, sed quod non modicum intelligatur, quando ad vitam conducentis fieret locatio, vel in perpetuum, & sic non sufficeret locatio ad decem annos, vt in terminis per illam legem perpendit Greg. Lop. ibi in glossa vnda, ad fin. quamuis tandem relinquit cogitandum, quia parum fidei in intentionibus suis, sed ex professo eandem sententiam Gregorij, eo non relato probauit Villalob. in sua ar. tin. m. iuris civilis de Regni Hispanie, lit. E. num. 2. & in seratio communium opinionum, in E. num. 57. & Olan. in sua concord. iur. lit. E. num. 5. & 6. & Ioseph. Gonzal. ubi supra, d. cap. 191. num. 23, 33.

Nihilominus tamen, stante etiam d. l. Partite, tenenda est & procedit prædicta communis limitatio, etiam in locacione ad decennium, non solum in locacione ad vitam vel in perpetuum: quia lex præfata Regia est hiis duobus vltimis casibus tantum loquatur, vt prædiximus, non tamen id eo reprobat aut correxit priorem de locacione ad decennium, sed eum omisit; casus autem omittis remanet sub dispositione iuris communis, l. commodissime, cum similib. ff. de lib. & postb. Sed iure communi secundum receptionem sententiam, iuxta quam iudicandum & consulendum est, cum non sit text. in contrarium, statutum est, per locacionem ad decennium transferri dominium vile ac induci alienationem, quia dicitur facta locatio ad non modicum tempus, ac proinde in ea specie limitandam fore decisionem d. l. emptorem, cum similib. Ergo idem seruandum erit, etiam post legem Partite, cum ipsa id expresse non tollat nec corrigat, quia quod non mutatur, expresse stare prohibetur, vt in l. præcipimus, C. de appellat. & in l. sancimus, C. de testam. cum similib. Præterea si aliud diceremus, eadem ratione idem cogere proferri in pluribus aliis limitationibus, quas patitur iure communi d. l. emptorem, non expellis in dicta Regia, de quibus infra dicemus, vt sint correctæ per eam, quandoquidem illas omisit, & tamen nemo sanæ mentis id audebit dicere; Correctio enim iuris communis non est inducenda, nisi ea expresse fiat à lege noua, vt in prædict. iurib. Non enim legitur Partite conditores tenentur in omnibus materiis excipere nec approbare omnes casus à iure communi probatos (sicut nec leges iuris communis id faciunt) id enim esset ad longum & infinitum procedere: Exceperunt enim plures eorum, quos voluerunt expresse approbare, tanquam iustiores & perspicuos cæteros vero reliquerunt dispositioni iuris communis, quo iudicandum erit an sint veri: cum vero hic, de quo agimus, locacionis ad decennium, argumento plurium iurium comprobetur, ac receptissima sententia maioris partis interpretum vtriusque iuris asseritur, temerarium posset forsitan videri, aliud tenere aut iudicare: Lex igitur Partite cum in eo non sentromiserit, sed reliquerit dispositioni iuris communis, nil contradicit frequentiori sententia, quæ in praxi necessario eligenda erit. Confirmatur

& secundo hæc eadem pars, quoniam etiam d. l. Partise, nuncupatim in locatione ad decennium minime loquatur, in locatione tamen perpetua expressa lex est: sed locata ad decennium iure communi est ac dicitur perpetua, vt supra diximus, & probatur præterea arg. l. fin. C. de præscript. longi temporis, & in d. l. fin. iuncta gloss. ff. si ager veltigal. Et Ergo de ipsa loquitur d. l. Partise, vel saltem virtualiter, implicite & collectiue eam comprehendit, præcipue, cum longum tempus iure Partitarum dicatur decem annorum, vt in l. 14. tit. 14. part. 3. ibi: *E gran tiempo es pasado, assi como diez años.* Et sic, sique lex illa Regia 29. potius probat communem sententiam iure communi receptam, quam improbet; vt rectius aduertit atque profitetur Couar. vbi supra, d. cap. 15. num. 2. & Petr. Duen. d. reg. 240. limit. 2. & simpliciter Anton. Gomez d. num. 9. & Anton. de Padil. in d. l. voluntas, num. 19. & ita verius existimo esse tenendum & in praxi obseruandum, saltem meliori iudicio.

19 Similiter etiam in locatione & conductione ad esset pactum sine clausula de non alienando fundum, vel rem, durante locatione in simul cum hypotheca speciali ipsius, emptor vel alter singularis successor, tenetur præcise stare locationi, nec poterit expellere conductorem; Nam per huiusmodi pactum & hypotheccam specialem censetur reseruatim ius in dicta re, & impeditur alienatio postea facta, sique erit nulla, vt in l. si creditor, §. fin. ff. de distract. pignor. iuxta litteram Pisan. & in l. fin. tit. 5. p. 5. Nec sufficeret hoc casu generalis hypothecca cum prædicto pacto, iuxta magis communem sententiam, quam resoluimus in repetit. l. nemo potest, num. 28. ff. de legat. 1. Quamuis contrariam sententiam plurimos allegans eamque probans, dicat veriolem, communem & crebriorem calculo receptam, & ab ea non esse recedendum in iudicando & consulendo Francisc. Bec. consil. 80. num. 5. cum seqq. lib. 1. quare merito, quod cum virtute dicti pacti & hypotheccæ specialis alienatio sit nulla, conductor debeat frui re conductæ, ac proinde expelli minime possit per singularem successorem, durante tempore conductionis: & in terminis ita tenent Imol. in l. qui absenti, §. si quis possessionem, ff. de acquir. possess. & in l. qui Rome, §. coheredes, ff. de verbor. obligationib. quem sequitur Alexand. in d. §. si vir in quinquennium, num. 4. vbi dicit, hoc menti tenendum, Gozad. consil. 78. col. 2. Iaf. in l. quoties, num. 28. versic. vndecimo, in l. 1. tit. 2. C. de rei vendicat. & in d. §. diui, in l. 1. lect. versic. iuxta prædicta, num. 92. & ibi Ferdinand. de Loazes num. 442. vbi asserit hanc esse communem opinionem, sequitur Anton. de Fano vbi supra, in 1. memb. 2. part. mem. 9. D. Couar. lib. 2. variar. resolut. cap. 15. n. 3. vers. vltimo, vbi quod secundum magis communem sententiam DD. non sufficit in specie d. l. si creditor, §. fin. generalis hypothecca bonorum, sed quod requiritur specialis; quod nos resoluimus in d. l. nemo potest, num. 57. & 58. nisi quando promissio seu pactum fuerit, generaliter prohibens alienationem omnium bonorum, & cuiuslibet eorum partis, adiecta item omnium bonorum hypothecca, vt respondit Alexand. consil. 56. lib. 5. Eandem limitationem ad d. emptorem, sequitur expresse Greg. Lopez in d. l. 19. tit. 8. part. 5. in gloss. maiuscula, ibi: *Et nota: quamuis non recte aduersus frequentem interpretum sententiam, quam prædiximus, intelligat sufficere hoc casu generalem hypotheccam cum prædicto pacto de non alienando. Sed hoc non obstantem tenenda est communis sententia, non sufficere generalem hypotheccam in proposito, sed requiri specialem, tam in specie d. l. si creditor, §. fin. ff. de distract. pignor. quam in nostre limitationis ad l. emptorem, quam etiam probauit alios allegans & referens*

esse communem ex Loazes vbi supra, Rolandus à Valle d. consil. 6. num. 11. & nos quoque eam sequuti fuimus in d. l. nemo potest, num. 43. & Roderic. Suarez in d. l. post rem iudicatam, in 1. limitat. num. 8. Anton. Gomez in tit. de locat. & conduct. num. 9. versic. quarto limita, est communis sequitur Aluar. Valasc. vbi supra, num. 7. & 8. licet num. 9. se confundat, dicens, non esse tenendum, quod refertur in d. decisi, Lusitanie 243. dum dicitur ibi, quod tunc demum re locata & pro securitate contractus hypotheccata tenetur emptor stare colono; quando ipse locator se obligauit, quod ipsam rem locatam non alienabit, quia hoc proficit, ne valeat alienatio, non autem vt teneatur stare colono, & quod qui aliter indicauerunt, salua pace, videntur æquiuocasse in terminis, vt aduertit Negal. vbi supra. Hæc ille; Nam imo potius quod dicitur in prædicta decisione Lusitanie est tenendum, quia verum & iuxta supra modo relatam communem limitationem d. l. emptorem, quam probauimus, sique prædicta clausula de non alienando cum hypothecca speciali rei locatæ, pro obseruatione contractus locationis proficit ad hoc, vt singularis successor teneatur stare colono eamque expellere non possit ratione prædicta: & pro prædicta limitatione altera facit, quam exprimit d. l. emptorem, & d. l. 19. nempe, quando tempore venditionis fuit expressa conuentio, vt conductor non possit expelli, quia tunc habebit ipse ius retentionis & exceptionis pacti conuenti contra emptorem vel singularem successorem, vt in dictis iuris, & ibi communis opinio, & tradit alios allegans Duen. in d. reg. 240. limit. 4. nam si ex prædicta conuentione singularis successor tenetur stare colono vel inquilino præcise, idem eadem ratione dicendum erit, quando locator tempore locationis, pro securitate & omnimoda obseruantia ipsius promissit conductori rem vel fundum non alienare, & insuper ad id specialiter fundum vel rem conductam hypotheccauit, cum in ea specie, etiam si de factò postea fundum vel rem prædictam successorem, sed remaneat penes ipsum locatorem, vt prædiximus. Singularis igitur successor hoc casu, cum nullum ius nec dominium acquirat in illa in præiudicium conductoris, sique iuris, minime poterit eidem præiudicare.

Denique sunt, qui regulam d. l. emptorem, cum simili limitent, si iuramentum apponatur in locatione de obseruandis in ea contentis, affirmantes tunc emptorem vel alium singularem successorem compellendum esse præcise stare locationi iuratæ, vt voluit Anton. de Butr. in cap. fin. ne Prælati vices suas, Socin. d. consil. 90. num. 10. lib. 4. Anton. de Fano de pignorib. in 1. memb. 2. part. num. 9. Gozadin. consil. 24. col. 2. & consil. 100. col. fin. & hanc partem pluribus comprobat fundamentis ac lætissime defendit respondens contrariis Rolan. à Valle, consil. 6. num. 29. & seqq. lib. 1. & nos quoque cum ea transmimus in d. l. nemo potest, & nouissime post nos Bec. d. consil. 80. num. 10. & 11. dicens, operari iuramentum in proposito, vt locatio præcise obseruetur, & ne dominus vendendo expellere possit conductorem, soluendo pœnas & interesse, vt in terminis inquit tradere Butr. in cap. vlt. ne Prælati vices suas, & quod refert & sequitur Grat. consil. 95. num. 19. & seq. Couartuias tamen vbi supra, num. 3. in versic. secundum, ibi: *Adhuc tamen dubiam esse hanc opinionem existimauit, cum hic non agatur de vinculo iuramenti, respectu iurantis vel eius vniuersalis successoris, qui conuentioni tenetur stare, sed tantum singularis successoris, qui eidem stare iure non tenetur, per d. l. emptorem, cum similib. cuius quidem in hoc sententia ex eo comprobatur satis vrgenter, nempe, quod pactum*

pactum de non alienando cum iuramento, non impedit translationem dominij, sique non obligat præcise promittentem, vt per Alberic. de Rosate in l. ea lege, col. fin. C. de condit. ob caus. quam sententiam magis communem testatur Iaf. in consil. 21. col. 2. volum. 2. & inquit Ruin. consil. 109. col. 9. in princ. vol. 4. hanc esse receptam DD. sententiam: hoc idem tenuit Gozad. consil. 14. col. 14. col. 1. Ferdinand. de Loazes in repetit. d. §. diui, num. 429. post Crot. ibi col. 25. in fin. pro vt eos refert Roland. à Valle d. consil. 6. num. 26. eandem probauit idem Loazes plurimos consulentes referens, in allegatione oppidi de Mula, in 1. dubitat. num. 143. Nec satisficit, quod huic magis communi sententia respondet Roland. à Valle vbi supra, num. 54. nempe, contrarium tenere Aterin. in d. l. si ita quis, §. ea lege, col. fin. de verbor. obligat. & ibi Iaf. & Ruin. in repetit. d. §. diui, col. 42. versic. ex hoc videtur inferri & ibi Ripa num. 93. quorum sententiam veriolem videri fatetur Roland. à Valle d. num. 54. nam cum se videret pressum hoc fortissimum fundamentum contra suam opinionem, quam ibi probat, vt prædiximus, nempe, vt d. l. emptorem, cum similib. limitetur in locatione iurata, nihil aliud habuit, quod responderet postea prædictæ magis communi sententia, nisi quod contraria, cum quibusdam modo citatis videatur verior. Hæc autem quam infirma sit responsio in actu prædicto, vel facile quilibet dignoscere poterit: adducere siquidem pro opinione, quam quis totis viribus nititur defendere, præcipuum fundamentum ex quadam singulari opinione contra alteram magis communem & receptam sententiam, signum potius est subtilitatis, quam concurrentia veritatis, & ideo in suo vigore remanet prædicta magis communis sententia, quæ habet, quod pactum de non alienando cum iuramento, non impedit translationem dominij, sique non obligat præcise promittentem, sique est fortissimum fundamentum pro opinione Couar. vbi supra, aduersus præfatam limitationem Anton. de Butr. Socini & sequacium tenentium in specie d. l. emptorem, vt procedat in locatione iurata; Nam si pactum de non alienando iuratum, non impedit dominij translationem nec obligat præcise promittentem, eodem iure fatendum est in locatione iurata. Accedit etiam, quod Roland. à Valle vbi supra, qui opinionem prædictorum defendens, nullum aliud fundamentum pro ea allegat, quod ita alstringat (si solidum & inconcussum esset) quam auctoritatem Aterin. Iaf. Ruin. & Ripæ in locis supra citatis, tenentium contra præfatam magis communem sententiam: Horum autem est singularis opinio contra communem & non tenenda: Igitur limitatio, de qua agimus ad dict. leg. emptorem, improbatam manet. Quinimo idem Roland. à Valle in d. consil. 6. à num. 15. cum seqq. usque ad num. 28. inclusiue, arguendo ad partes, pro vt sui moris est, cum fundat contrariam partem præfatæ limitationis, nempe, quod vigore iuramenti in locatione appositi, emptor, soluendo interesse, possit expellere conductorem, fortioribus fundamentis eam & sic nostram hac de re sententiam comprobat: Inter quæ illud præcipuum est, quod iecit ibi num. 24. & 25. ex Imola & Iaf. Corset. Innocent. Marfil. Gozadin. Cornel. & alijs, nempe, quod si quis iurauerit vendere Titio domum, si postea illam vendat Scio eique illam tradat, statim ipse venditioni contra iuramentum, licet alienans in alium, quam cum, in cuius fauorem iurauit, sit periturus. Quinimo etiam si quis vendat cum iuramento rem alicui sine traditione, si tamen eandem alteri postea vendiderit & tradiderit præferat hic secundus ratione traditionis, vt solus esse communem DD. sententiam & tenendam in suo tract. de iuram. consil. 1. part. cap.

39. num. 4. Actus enim contra iuramentum factus non est nullus, sed potius validus, quamuis contra faciens sit periturus, secundum Innocent. Hostiens. Panormit. & communiter DD. in cap. dilecto de præbend. & plures allegantes Loaz. in allegat. oppidi de Mula, 1. dubitat. num. 144. Quo fit, vt si quis iurauerit non vendere librum, si, non obstante iuramento, eum vendiderit, valebit venditio, licet venditor ipse periturus sit, vt notat Innocent. in d. cap. dilecto, & alios allegans Loazes vbi supra, num. 148. Iuramentum enim, quo quis promittit aliquid non efficere, ita intelligendum est, vt ibi non videatur legem imponere nec præiudicium inferre, secundum Ioannem Andr. in reg. inspicimus, in mercerialib. de reg. iur. in 6. quem sequitur alios referens Loazes vbi supra, num. 162. Ergo ita & eodem modo dicendum est in nostra specie, quod huiusmodi locator, licet iurauerit seruare atque omnino adimplere omnia contenta in locatione, quinimo, etiam si cum iuramento promississet, se fundum vel rem non alienare durante locatione, nisi præter hoc hypotheccam specialem eidem rei adiecerit, vt prædiximus, valebit alienatio contra iuramentum facta, & dominium ex traditione subsequuta transferetur in singularem successorem, quamuis alienans sit periturus: ac singularis successor minime tenebitur, saltem præcise stare locationi præfatæ, cum ipse nihil de hoc conuenit nec iurauerit, ad quem, cum sit singularis successor, non vero vniuersalis, non transit virtus nec obligatio iuramenti, vt in cap. veritatis, cum materia, de iureiur. Iuramentum enim recipit omnes limitationes & subauditioes, quas habet & recipere solet contractus ille, super quo interponitur, & debet restringi quantum potest, vt iurans minus obligetur minuscule alstringatur, secundum Abb. in cap. quemadmodum, de iureiur. quem refert & sequitur Ioan. de Selua in tractat. de iureiuran. 2. part. 2. quæst. circa fin. numer. 5. vol. 5. tractat. diuersor. DD. idem Abb. in c. cum clericis, de verbor. signific. Loazes vbi supra, numer. 164. Nec in iure legitimus, quod per iuramentum constituitur ius in re, sed tantum in persona, vt in prædictis decisionibus; & sane cum semper meum præcipuum scopus fuerit, veritatem amare atque illam sedatam, etiam si incidenter & deductiue prædictam limitationem tenuerim, nunc libenter contra eam firmo cum doctissimo Couartuias aduersus cæteros, qui punctum minime digesserunt, Non enim fidendum est DD. aliquid sine præuio examine & indagatione veritatis tenentibus (more auium, quæ cum vna volat, cæteræ eam sequuntur: ita vt ipsi sæpissime faciunt) nisi veritas eorum dicta comietur: solus Roland. pleniori manu articulum discussit, sed meo iudicio probauit opinionem minus veram, vt docuimus.

Nunc tamen offert se nobis examinanda questio illa; An vxor, soluto matrimonio, teneatur stare locationi factæ per maritum, tempore, quo ipsum matrimonium constabat? In quo solet communiter allegari text. pro decisione huius dubij, in l. filiosfamilias, §. si vir in quinquennium, ff. sol. matrim. vbi dicitur: *Si in quinquennium locauerit fundum, & post primum forte annum diuortium interuenierit, Sabinus ait, non aliis fundum mulieri reddi oportere, quam si uauerit, si quid præter vnius anni locationem maritus damnatus sit, id se præstaturam esse.* Ex quo text. colligitur, vxorem non teneri præcise stare colono opposito per maritum tempore, quos is erat dominus dotis, postquam ipsa vxor matrimonio soluto ius pristinum recuperauerit, sed tantum eaulatione, quia ipsa tenetur caute marito de indemnitate, ne ipse damnus pariat, ex his, quæ matrimonio constante, vt legitimus administrator gessit.

Colono ꝑ tamen non datur exceptio nec retentio, quoadquidem ipse agere potest contra maritum pro interesse: Ita voluit Bart. *ibi* num. 2. & sequitur Imol. Cuman. Paul. de Castro num. 3. Roman. Alexand. & magis communiter DD. & ante eos idem tenuerunt *ibid.* Alberic. & Dyn. & in l. diuortio, & ibi Imol. ff. eod. Cyn. & Salic. in d. l. emptorem, gloss. fin. in l. 2. §. ult. verbo, *consequi*, ff. de dot. preleg. sequitur Campe. in tract. de dote, in 2. part. quest. 13. Aufrer. in decis. Capell. Tolos. 4. 10. est communis secundum Carol. Molin. in consuet. Parisien. §. 30. q. 22. & secundum Couar. qui eam probat lib. 2. var. resol. cap. 15. num. 5. est magis communis secundum Ant. Gomez de locat. & condit. n. 8. Eandem, alios allegans, testatur communem Petr. Duen. in reg. 240. limit. 5. qui eam sequi videtur. Contrariam tamen opinionem probauit Angel. in d. l. emptorem, Bald. & Angel. in d. §. si vir. in quinquennium, idem Bald. in l. iubemus nulli, col. fin. n. 4. C. de sacrosanct. Eccles. Abb. & Anan. n. 9. in cap. fin. ne Prelati vices suas, quæ ea fundatur ratione, quod maritus res dotales locauit, vt legitimus administrator, & vxor postea matrimonio soluto succedit titulo singulari, transfertur enim in ipsam dominium rerum dotalium ipso iure soluto matrimonio necessario, vt in l. in rebus, cum materia, C. de iure dot. sed successor necessarius tenetur stare colono, iuxta gloss. in vers. alij, quia mulier grauatur, in l. diuortio, ff. sol. matrim. & ibi Bart. & Alexand. est communis secundum Ias. *ibi* num. 32. cum seq. & secundum Paul. Castren. in d. §. vir in quinquennium, num. 3. quamuis eam improbet, testatur etiam gloss. ꝑ illam communiter approbatam

41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52

stratio est commissã marito, iuxta text. cum materia in l. maritus, C. de procurat. vxor in hac specie tenebitur præcise stare contractui, tanquam suo nomine gesto, ita Anton. Gom. *ubi supra*, d. num. 8. Nec enim obest regula, Quod ꝑ quem de euidione tenet actio, 44 eundem agentem repellit exceptio, vt in l. vindicantem, cum similib. ff. de euidionib. de qua latè per Petr. Surd. consil. 15. num. 3. & 24. cum seqq. sicque videbatur, quod cum vxor hoc casu teneatur cauere viro de indemnitate, gratia circuitus vitandi, non possit colonom vel inquilinum expellere, argum. l. dominus testamento, cum similib. ff. de condit. indebit. Nam respondemus, quod præfata regula; *Quem de euidione tenet actio*, &c. hic non conuenit, quia vxor non tenetur de euidione, sed marito de indemnitate, & circuitus vitandi ratio etiam hic cessat, quoniam vxor tenetur viro de indemnitate, non vero colono de præcisa obseruantia contractus, sicque soluendo interesse vel damnum marito obueniens, non tenetur stare eiusdem locationi præcise: sicut idem contingit in conductore, cui sunt omnia bona locatoris obligata pro obseruantia contractus; Eum enim potest expellere singularis successor; soluendo cum effectu eidem interesse, vt *supra* resoluiimus. Si ꝑ tamen maritus mala fide locauit fundum dotalem, veluti mulierem existentem infirmam, quæ postea in continentia defuncta est, eius hæres non tenetur stare prædictæ locationi cautatiue nec præcise, secundum Alexand. post Cyn. quem refert in d. §. si vir in quinquennium, num. 1. circa fin. Nunc vero communis præfata sententia limitari poterit, vbi ea locatio facta fuerit per maritum ad modicum tempus, nempe ad annum, quasi acquiritur conueniat, cum ea locatio rectè ac bona fide facta sit, secundum Alexand. in d. §. si vir in quinquennium, col. 1. num. 1. Carol. Molin. d. quest. 22. num. 92. quos refert & sequitur Couar. *ubi supra*, d. num. 5. quorum sententia mihi placet.

Ex ꝑ supradictis infertur, virum minime quidem teneri stare locationi factæ per vxorem aut locerem ante dotis constitutionem, cum maritus sit singularis & voluntarius successor, ac proinde poterit colonom expellere, secundum Roman. in d. §. si vir, num. 26. quod sequitur Alexand. num. 38. & Claud. §. in d. l. diuortio, & Couar. *ubi supra*, d. num. 5. in vers. quid autem, aduersus gloss. contrariam in d. l. diuortio, in princ. verb. sequatur, *ibi*: vel dic, cuius opinio admitti poterit secundum præfatos, eo casu, quo maritus paciscens dotem, sciret rem sibi promissam in dotem locatam esse, videtur enim locationi ex hoc consentire, & ideo non poterit expellere colonom nec inquilinum, & hoc propter auctoritatem glossæ in praxi recipiendum erit, secundum Alexand. & Couar. *ubi supra*, licet in puncto iuris haud facile defendi possit meo iudicio, cum in specie & materia d. l. emptorem, scientia emptoris locationis præcedentis eidem minime noceret, ex mente eiusdem legis, & similitum ac omnium scribiturum; Non enim videtur iuri suo renuntiare, qui sic illud durare, vt in l. scire, §. non videtur, ff. quib. mod. pign. vel hypothec. soluat. requiritur enim vitra scientiam locationis factæ, quod probetur consensus singularis successoris, vel pactum expressum, vt locationi staretur, vt prædictum: vel si actum esset inter locatorem & singularem successorem, quod pensiones rei locatæ spectent ad ipsum singularem successorem, tunc enim ipse conductorem expellere minime poterit, vt rectè probauit Alexand. in d. §. si vir in quinquennium, num. 13. alias autem si sola scientia sufficeret, nunquam aut raro haberet locum decisio eorumdem iurum. Denique ꝑ si locator non habeat plenum dominium in re, nec plenam eius administrationem

stratio est commissã marito, iuxta text. cum materia in l. maritus, C. de procurat. vxor in hac specie tenebitur præcise stare contractui, tanquam suo nomine gesto, ita Anton. Gom. *ubi supra*, d. num. 8. Nec enim obest regula, Quod ꝑ quem de euidione tenet actio, 44 eundem agentem repellit exceptio, vt in l. vindicantem, cum similib. ff. de euidionib. de qua latè per Petr. Surd. consil. 15. num. 3. & 24. cum seqq. sicque videbatur, quod cum vxor hoc casu teneatur cauere viro de indemnitate, gratia circuitus vitandi, non possit colonom vel inquilinum expellere, argum. l. dominus testamento, cum similib. ff. de condit. indebit. Nam respondemus, quod præfata regula; *Quem de euidione tenet actio*, &c. hic non conuenit, quia vxor non tenetur de euidione, sed marito de indemnitate, & circuitus vitandi ratio etiam hic cessat, quoniam vxor tenetur viro de indemnitate, non vero colono de præcisa obseruantia contractus, sicque soluendo interesse vel damnum marito obueniens, non tenetur stare eiusdem locationi præcise: sicut idem contingit in conductore, cui sunt omnia bona locatoris obligata pro obseruantia contractus; Eum enim potest expellere singularis successor; soluendo cum effectu eidem interesse, vt *supra* resoluiimus. Si ꝑ tamen maritus mala fide locauit fundum dotalem, veluti mulierem existentem infirmam, quæ postea in continentia defuncta est, eius hæres non tenetur stare prædictæ locationi cautatiue nec præcise, secundum Alexand. post Cyn. quem refert in d. §. si vir in quinquennium, num. 1. circa fin. Nunc vero communis præfata sententia limitari poterit, vbi ea locatio facta fuerit per maritum ad modicum tempus, nempe ad annum, quasi acquiritur conueniat, cum ea locatio rectè ac bona fide facta sit, secundum Alexand. in d. §. si vir in quinquennium, col. 1. num. 1. Carol. Molin. d. quest. 22. num. 92. quos refert & sequitur Couar. *ubi supra*, d. num. 5. quorum sententia mihi placet.

strationem, vt vsu fructuarius, fideicommissarius, possessor maioratus, vel similis persona, successor non tenebitur præcise stare contractui, iuxta l. si quis dominus, §. 1. ff. locati, Bart. & communem in d. §. si vir, Anton. Gomez *ubi supra*, & allegat plures Petr. Duen. *ubi supra*, limitat. 6. est communis secundum Socin. consil. 32. num. 6. lib. 1. Alban. consil. 8. num. 1. & seqq. decis. Pedem. 82. num. 2. de successore maioratus & prelativa sine beneficij, discimus supra, lib. 1. cap. 36. per tot.

Missus ꝑ autem in possessionem ex primo decreto iudicis, quia non habet plenum ius, tenetur omnino stare colono, nisi locatio præcedens in fraudem creditoris facta fuerit: text. eod. de hoc in l. in venditione, §. 1. ff. de bon. auct. iudic. post. per quem text. ita tenet Bart. in d. §. si vir in quinquennium, & ibi DD. communiter, dicit communem Ias. in d. l. diuortio, num. 34. Quod aliaratione iuaueri potest, nempe, quia hic est successor ex causa necessaria & ideo tenetur stare colono, vt et eodem text. in d. §. 1. constat, & notauit gloss. approbata, vt prædiximus in d. l. diuortio; gloss. mag. *ibi*: alij, quia mulier grauatur, ff. sol. matrim. quod & in specie d. §. 1. probauit *ibi* Angel. & Imol. nempe, quod ibi est quædam translatio necessaria. Quo fit, vt non solum missus in possessionem ex primo decreto, quo casu loquitur d. §. 1. sed etiam missus ex secundo decreto, teneatur stare locationi factæ à debitore, dummodo in fraudem facta non fuerit, quia licet habeat plenum ius, adhuc tamen concurrit altera ratio communis illius textus, nempe, quod translatio possessionis fit ex causa necessaria indicata, quæ sola sufficiens est ad operandum, vt successor singularis tenetur stare colono, per supradicta, & in specie tenet Bart. in d. §. 1. cum eo probauit Alexand. in d. l. si vir in quinquennium, num. 7. aduersus eundem Bart. *ibi* aliud sententem, sequitur etiam Ias. in d. l. diuortio, num. 32. cum seqq. Quinimo ꝑ eadem ratione omnis ille, qui succedit per sententiam iudicis, tenetur stare colono & inquilino, nisi locatio fiat in fraudem, vt affirmat Bald. in c. quoniam frequenter, §. fin. n. 9. vt licet non conest. quem sequitur Ias. in d. l. diuortio, num. 55. & Tiraquell. de retract. conuent. §. 3. gloss. 1. num. 14. decis. Pedem. 82. num. 6. & 7.

Similiter ꝑ vsuarius, qui solum vsum rei habet, tenetur stare colono, iuxta text. in l. si habitatio, §. si vsus fundi, ff. de vsu & habit. quem text. ad hoc dicit esse singularem Roman. in d. l. si filiosfamilias, §. si vir in quinquennium, num. 13. ff. sol. matrim. & sequitur *ibi* Alexand. num. 10. Petrus Duen. in reg. 240. limitat. 1. licet secus sit in vsu fructuario, vt in l. arbores, §. quicquid, ff. de vsu fruct. secundum Alexand. d. num. 10. Successor ꝑ vniuersalis etiam, qualis est hæres vniuersalis, tenetur stare colono & locationi sui prædecessoris, vt in l. viam veritatis, C. locat. & in l. heredi, & in l. ex qua persona, ff. de regul. iur. l. 7. tit. 17. lib. 3. fori, & in l. 2. tit. 8. part. 5. Anton. Gomez, cap. de locat. & condit. num. 7. Petrus Duen. in d. reg. 240. limit. 1. vbi assignat rationem differentie inter successorem vniuersalem & singularem, quia ille representat personam defuncti, & in eum transeunt omnes obligationes actiue & passiuæ, pro ea parte, qua est hæres, vt in l. cum à matre, C. de rei vendicat. & in auhent. de iuris iurando à morient. præstit. in princ. collat. 5. gloss. in leg. 2. ff. de pretor. stipulat. singularem autem successorem non sequitur obligatio personalis, vt prædiximus.

Ille ꝑ tamen se nobis hic offert examinanda quæstio: An regula d. l. emptorem, cum similib. procedat in colono partuario, nempe, vt illum expellere singularis successor possit, necne? Et primo videtur, quod singularis

successor teneatur præcise stare colono partuario; Nam huiusmodi colonus appellatur socius, in l. si merces, §. vis maior, ff. locat. Ergo si ante finitum tempus locietatis prouocaretur ad diuisionem vel expelleretur, posset exceptionem opponere, l. idemque, §. fin. & ibi hoc notat Bald. ff. pro soc. & in terminis hanc opinionem tenet Bald. in d. l. si merces, §. qui fundum, & vis maior, & clarius in d. l. idemque, §. fin. post Cyn. & Ioan. Andr. per eum allegatos, Iacob. Butr. in d. l. si merces, §. 1. & in d. l. emptorem, post Lambert. de Rapon. quem etiam refert & Abb. in d. l. emptorem, & Raphaël per illum text. in l. in hoc iudicio, §. penult. ff. commun. diuid. quos pro hac parte citat Alexand. in d. §. si vir. in quinquennium, num. 17. sequitur etiam Angel. Aretin. in princip. Inst. de locat. & condit. & in princ. de excepti. vers. sed aduersus, camque tenere videtur Fabian. de Monte. in tract. de empt. & vendit. 6. quest. 18. membr. vers. item & versio, in colono partuario: Quæ ꝑ sententia secundo probatur, quoniam pars fructuum colonica præstatur loco operis, laboris & sumptuum factorum in percipiendis fructibus, vt in l. 1. & ibi Bart. C. de fructibus & litium expens. Bart. & Ias. in l. fructus, ff. soluto matrimonio, vbi communiter Doctores, est communis secundum decisionem Pedemontan. 83. num. 7. Hinc ꝑ est, vt in prædictis fructibus tacita quadam hypotheca videatur induta, argum. l. interdam, & l. sequens, ff. qui potior in pignor. habeatur, & in l. 1. C. quibus modis pignus vel hypotheca contrahatur, vnde ratione dictæ tacite hypothecæ videtur non posse ꝑ expelli colonom partarium à perceptione dictorum fructuum, iuxta tradita per Abb. in cap. 1. num. 3. de in integrum restitutione, vbi inquit, quod qui contraxit cum Ecclesia, non tenetur reddere rem, nisi primo satisfiat ibi pretio, sumptibus & labore, sicque potest vt retentione rei etiam post concessam restitutionem; pro pretio, sumptibus & labore: sicut in simili dicimus in scriptore, vt ꝑ possit retinere quinternos, donec sibi satisfactum fuerit de mercede, vt notatur in l. si non fortem, §. si centum, ff. de condit. indebit. in gloss. verbo retinebitur, vbi Bart. num. 7. & 8. bene distinguit, & ibi Paul. Castren. num. 5. & 6. & Ias. num. 10. Iacobi Gregor. Lopez in l. fin. tit. 2. part. 5. in gloss. desuper que se lo præstat per tot. & præcipue tibi: & cum emptor: vbi inquit, in proposito, quod colonus poterit retinere rem contra emptorem, propter expensas in re factas. Sic etiam ꝑ animalia retineri possunt ob impensam alimentorum eis præstatorum, vt in l. in summa, vbi Salicet. C. de pignorb. tradunt Alciat. & Plot. quos refert & sequitur Menoch. in 1. 1. remed. recuperan. possess. num. 8. Similiter ꝑ exceptio retentionis ratione expensarum factarum in re, quam quis condemnatus est restituere, potest obici in executione sententiæ, etiam si retentionis reseruatum non sit in ea, secundum Alberic. de Rolate in l. 1. col. 3. vers. item exceptio, c. de iuris & facti ignorant. idem Albert. in l. in fundo, col. ult. ff. de rei vendicat. Tiraquell. de retract. conuent. §. 7. gloss. 1. num. 13. Negulan. de pignorb. 5. part. princip. 4. membr. num. 15. Boët. quest. 43. num. 10. & quest. 44. num. 14. & 16. Roland. à Valle alios referens consil. 28. n. 3. lib. 1. & Menoch. *ubi supra*: quod non procedere in exceptione retentionis melioramentorum liquidandorum, consuluit Paulus Castren. consil. 270. fol. 129. lib. 2.

Quare ꝑ in hac specie saltem præfata cautione de soluendis melioramentis, liquidatione facta, possessionem esse concedendam, respondit Gozadin. consil. 100. num. 21. & Petrus Beninten. conclus. 77. n. 10. sed nihilominus contrarium verius est & tenendum; nempe, etiam retardari hanc restitutionem, etsi liquida adhuc

non sint hæc melioramenta, vt egregie in terminis probat Anton. Capic. *decis. 17.* referens in eo sacro Concilio Neapolitano sic fuisse decifum, & sic intelligit Paulum de Castro *vbi supra*, fequitur Ruin. *conf. 84. in fin. lib. 1.* negans hoc casu fufficere, si fideiufor illi poffeffori de foluendis melioramentis facta liquidatione offeratur: idem fentit Tiraquell. *vbi supra*, & verumque probat Menoch. *in 1.5. remed. recuperand. poffeff. quæft. 39. num. 369. & 370. qui num. 371. cum feq. duobus modis limitat.* Primo, post Paul. Caftrenf. & Capic. *vbi supra*, in fin. quando in differendo fubeflet aliquod præiudicium. Secundo, cum Bald. *conf. 309. queritur verum, in fin. lib. 2.* vbi in continenti non adelfent probationes melioramentorum factorum, quia in his calibus exfequitio non erit retardanda: & in continenti intelligo in his Regnis in termino exfequitiois, dato nempe ad Probans in termino legitimas, hoc est, intra decem dies oppofitionis. Imò, vt *suprà* refoluimus, iuxta magis communem fententiam, colonus vel inquilinus, habens omnia obligata bona locatoris, vel hypothecam rei locatæ pro fecuritate & obferuantia contractus, habet ius retentionis nec potest expelli per fingularem fuccefforem nifi fibi offeratur & realiter foluatur interefle: Ergo idem in propofito coloni partiarj dicendum videtur: Quia ficut ei competit actio pro fuo credito, ita & multo magis retentio, quæ t facilius conceditur quam petitio, vt in l. per retentionem, C. de vfu. l. Paulus, ff. de dol. except. lat. in l. naturaliter, §. nihil commune, verfic. fed in aduerte, num. 49. ff. de acquirend. poffeff. Dec. in l. diuus, num. 2. ff. de regulis iuris, & in l. diem fuctio, num. 15. de offic. affeffor. Aymon Crauet *conf. 118. n. 2.* Cephal. *conf. 86. num. 20.* Roland. *conf. 17. num. 8. vol. 4.* Bec. *conf. 72. num. 15.* quos fequitur Petr. Surdus *conf. 4. num. 5. vbi num. 9.* quod t ficut retentio tranfit in fingularem fuccefforem creditoris, vt in l. in hoc iudicio, §. impendia, verfic. fed is qui à me, ff. communi diuid. vbi est casus vnicus & perpetuo notandus, fecundum Roman. *fin. 177.* Socin. *conf. 158. num. 28. vol. 2.* Ripa in l. vbi pure, §. qui in diftribendis, num. 3. ad Trebellian. Boët. *decis. 44. num. 14.* Negulan. de pignori. in 4. memb. 5. part. principal. num. 23. Tiraquell. de retract. conuent. §. 7. gloff. 1. num. 15. D. Couar. lib. 1. variar. refol. cap. 8. num. 3. verfic. ceterum: ita etiam debet competere contra fingularem debitoris creditotem: præcipue, cum ad huiusmodi colonum partiarium res non pertenerit cum vitio, fed ex contractu bona fide celebrato, quia t cum res peruenit cum vitio ad creditotem, non potest eam retinere pro debito, fed cogitur eam reftituere, vt in cap. fin. de ordine cognit. & in l. 1. §. rediguntur, ff. quorum legat. per quæ iura ita tenent Salycet. in l. fin. C. commod. & Alexand. ad Bart. in d. §. fi centum, & Negulan. *vbi supra*, num. 1. & eos referens Petrus Surd. d. *conf. 4. num. 40.*

Sed t nihilominus contrariam fententiam probauit Iacobus de Bellouiso in d. l. emptorem, refoluens, quod colonus partiarium non habet ius in re nec in fructibus quouifque ab eo sint percepti, vt in l. cum in pluribus, §. meffem, & ibi gloff. ff. locat. & probatur in l. si fur, ff. de vfufru. & in l. si feruus, §. locari, ff. de furt. & ibi notatur, & ideo non datur ei conditio furtiua, vt ibi, §. si apes, §. 1. ff. de furt. & fructus fundi, perfectio contractu emptionis, fpectant ad emptorem, l. fructus, C. de act. empt. Præterea colonus non habet actionem perfonalem contra emptorem, quia illa non tranfit in fingularem fuccefforem, vt in d. l. emptorem, & in l. fin. §. fin. ff. de contrahend. emptione, & hanc fententiam Iacobi de Bellouiso fequitur Speculator, licet fub dubio, in tit. de locat. §. 1. verfic. fed pone locauit tibi, n. 5. & Alexand. in d. l. si vir in quinquennium,

num. 17. & Bald. in d. l. emptorem, num. 7. dicens, quod tantum pro illo anno, quo colonus feminauit & fecit fumptus, tenebitur emptor stare colono, non vltra, & fequitur etiam Gregor. Lopez in d. l. 19. tit. 8. part. 5. in gloff. magna, ibi: Adde alium casum in colono partiarjo, dicens, quod quatenus Bald. dicit pro illo anno, videtur quod debeat intelligi ita, quod fructus sint iam percepti, alias namque, nec pro illo anno tenebitur stare colono partiarjo, licet propter fumptus colonus poffet retinere fundum, donec fibi efferet de eis factifacium: Quid tenendum? & profecto in puncto iuris hæc fecunda pars cum fua declaratione verior videtur per fupradicta: æqua tamen mihi videtur concordia, quam in hoc articulo fequatur fuit Senatus Pedemont. vt affimatur per Octavian. *decis. Pedemont. 82. num. 10.* quæ est huiusmodi: quod t quando agitur de fructibus pendemibus breui colligendis, in illis propter fumptus factos falua fit pars colonica, quali idem cenfetur ac si recollecti fuiffent, argum. l. penult. ff. de milit. reftamem. & eorum, late cumulat. Tiraquell. de retract. lignag. §. 1. gloff. 7. num. 44. Ea enim quæ in continenti fiunt, inefle videntur, l. petens, C. de pact. l. lecta, ff. si eorum petat. refpectu vero fructuum futurorum annorum, in quibus nulli factus fumptus nec præftita aliqua opera, fucceffor fingularis stare minime teneatur colono, cum nullum hinc ius nec damnum emergens in eis pretendere poffit colonus, fecundum Cagnol. in l. 2. num. 221. C. de pact. inter empt. & vendit. Alexand. & reliquos pro 2. part. præcitatos, quamuis huic diftinctioni refpectu primi membri, contradicatur Gregor. Lopez *vbi supra*, & Ruin. *conf. 134. num. 13. vol. 1.* post Bald. & Speculat. per eos allegatos, t nihilominus æqua est & fatis humana: Adde ego, quod si fructus non effent ita breui colligendi, etiamfi aliquos fumptus feciffet colonus partiarj, atque operas præftiffet, abfque dubio non teneatur ei stare fingularis fucceffor, fed adimpleret offerendo atque foluendo colono huiusmodi prædictos fumptus, & labores vere in fundo impendis pro fructuum collectione, pro quibus, vt prædiximus colonus ius retinendi habebat, & fic cellant adducta in contrarium pro prima opinione.

Superest modo, vt ad t præcipuam quæft. noftri capituli iam optatam deueniamus; An fucceffor fingularis Ecclefie teneatur stare colono, cuius contemplanone omnia fup. differua adduximus? Et pars affirmatiua veriffima videtur, quia valet t argum. de fisco ad Ecclefiam, l. fin. C. de sacros. Ecclefis, quæ licet tantum loquatur in ciuitate, non vero in Ecclefia, idem tamen effer in ea, quod in ciuitate & fisco, iuxta gl. fin. in l. si procurator, §. si verbo, foluto, ff. de iure fife. & in c. quid ergo, 23. q. 4. gl. verbo Ecclefia, Abb. & DD. in c. auditis, de integram reftitutione, Bart. in l. a duo Pio, §. fed si emptor, n. 3. ff. de re iudic. Paul. Castr. in l. velamento, C. de pofful. Dec. *conf. 700. n. 9.* lat. in §. ex maleficiis, n. 35. & 40. cum feqq. de actionib. latè Euerard. in centuria legal. loco 26. Et communis fecundum Petr. Duen. in reg. 240. limitat. 9. Sed t fingularis fucceffor fifei tenetur stare colono, ne fifeus teneatur illi ad interefle, vt effer text. expreffus in l. fin. verfic. Papin. ff. de iure fifei, vbi gl. conueniffet, & communis in d. §. si vir in quinquennium, Guid. Papæ, *decis. 480. gl. in d. emptorem, verbo colono,* & ibi Bald. Bart. per text. ibi, in l. cognouimus, n. 1. C. de mancip. & colonis partiarj lib. 1. lat. in l. diuort. n. 36. ff. folut. marim. Petrus Duennas, plures referens in d. reg. 240. limitat. 8. Ergo idem in colono vel inquilino Ecclefie dicendum effer, vt eidem teneatur stare fucceffor fingularis Ecclefie, ne ipfa eidem colono vel inquilino ad interefle teneatur, ficut fucceffor fingularis fifei teneatur stare ipfius colono vel inquilino, vt prædixi

prædiximus, & in terminis hanc partem probauit Bart. in d. l. cognouimus, num. 2. Lud. Roman. in d. §. si vir in quinquennium, num. 13. Hieron. Gratus *conf. 95. n. 23.* quem refert & fequitur Petr. Duen. *vbi supra*, limitatione 9. eadem fequitur Aluar. Valaf. *confultatione 40. num. 1.* dicens, quod fecundum eam in vtroque Senatu Lufitanie iudicatum effer. Sed pro contraria parte, imo quod fucceffor fingularis Eccle. non teneatur stare eius colono vel inquilino facit, quia nullo iure probatur Ecclefiam generaliter gaudere iure fifei, vt ex pluribus probat Greg. Lopez in d. l. in gloff. magna in 69 verfic. fed adhuc, & c. & in dubio t cum Ecclefia non reperitur in aliquo casu priuilegiata, vt iure communis, vt in c. 1. de alienat. feud. quem ad hoc allegat Salycet. in l. 1. n. 11. verfic. tertio, C. de sacrosanct. Ecclefis, & Alexand. *conf. 182. col. 1. vol. 5.* Sed in noftra fpecie nullibi in iure reperitur (quod ipfe fciam) vt fingularis fucceffor Ecclefie teneatur stare colono, vel quod eidem Ecclefia ad interefle foluendum minime teneatur: Ergo in eo standum effer regulæ d. l. emptorem cum, finit. Præterea, quando t lex parificat duos calibus in vna materia, non fit extenfio ad aliam diuerfam materiam, fecundum lat. in §. ex maleficiis n. 43. de actionibus, & ficut Alberic. in l. 2. in quibus caufis pignus vel hypothec. facit. contrabat. provt eos refert & in propofito adducit Gregor. Lopez *vbi supra*. Ergo æquiparatio fifei & Ecclefie tantum procedit in calibus à iure expreffis, non vero regulariter, & in terminis hanc partem probauit aduerfus Bart. Alexand. in d. §. si vir in quinquennium, num. 5. & Curt. Senior. *conf. 10. num. 2.* & Gregor. Lopez *vbi supra*, & Anton. Gamma *decis. Lufitan. 297. n. 1.* Bart. autem in di. l. cognouimus, contrarium tenens loquitur in colono, qui ftererat in fundo pro maximum tempus, & fic non in quali quali conductori, vt patet ex verbis Bart. *vbi supra*, ibi: Per maximum tempus, quibus verbis videtur fentire, quod fi non effer talis colonus, poffet expelli ab emphyteota, vt aduertit Valaf. *vbi supra*, quamuis fateatur, Doctores communiter intelligere doctrinam Bartol. in quocunque colono.

Nihilominus his non obftantibus, prior fententia affirmatiua verior, communis & tenenda effer ex his, quæ pro ea adduximus, quæ fatis vrgent. Et confirmatur præterea ex altera communi opinione, quam tenet Abb. *diffutatione fise quæft. 3. in quinto dubio, sub num. 16. in verficulo ad quintum arguitur* 1. concludens quod facta locatione per t prælatum, fucceffor teneatur stare colono, non modo quoad penfiones annuas foluendas, fed etiam quoad anticipatas folutiones, fi tamen contraxit nomine Ecclefie, non autem nomine fuo fpeciali, quia tunc locatio foret perfonalis, & ideo extincta perfonalitate locante, extinguitur & locatio, vt de hoc vltimo plures allegans teltatur effer: communem opinio Petrus Duennas *vbi supra*, ampliation. 3. fequitur Bald. in d. l. iubemus nulli, num. 4. C. de sacrosanct. Ecclefis. Itaque Abb. præallegatus concludit in verfic. si vero tempus, fuccefforem prælatum teneri stare colono præcefforis his concurrentibus. Primò, quod ille qui locauit, effer administrator vniuerfalis, non vero fimplex clericus præbendatus. Secundo, quod locatio fit facta nomine Ecclefie, non vero nomine fuo proprio. Tertio, quod locatio facta fit ad modicum tempus, inf. licet decem annos: & ibidem etiam tenet, quod etiamfi locatio non apparet facta in vtilitate Ecclefie, adhuc effer valida mero iure, & illi teneatur fare fucceffor, licet fi Ecclefia foret laica, poffet fucceffor petere reftitutionem in integrum: quod etiam tenet Zabarel. maximus Canonifta, *conf. 95. col. 1. & 2. num. 6. & 14. in fine*, etiamfi prælatum locaffet fine confenfu capituli, & Angel. *conf. 245. in 6.*

dubio, num. 6. verfic. fed his ratiombus non obftantibus, & idem tenet in commendatario locante Fulgof. *conf. 125. & Bald. conf. 483. volum. 3.* vbi idem tenet, etiamfi pretium integrum totius temporis locationis fuerit datum præceffori, adhuc namque fucceffor tenebitur stare locatiõni præcefforis: Hanc eandem opinionem probat & pluribus confirmat refpondens omnibus obiectis, Socin. *conf. 32. in 2. dubio, num. 2. vol. 1. & conf. 34. vol. 3.* & Petrus Fetar. in fua præctice. Papienf. in forma libelli, quo agitur ad facti præftationem, in verfic. faluere neglexerit, num. 6. & hæc effer vera & communis fententia, à qua in iudicando & confulendo non effer recedendum, fecundum Tiber. Decian. *conf. 14. n. 5. & 9. volumin. 1.* tamenfi Petrus de Anchar. *conf. 116. & Gemina. conf. 17.* & Alexand. *conf. 160. vol. 6.* teneant, quod ad hoc, vt fucceffor in Ecclefiafticis teneatur stare colono, debeat probari, quod pecunia recepta per præcefforem, ac per confequens contractus locationis fit conueffus in vtilitatem Ecclefie: hoc autem fi probari poffit, fecurus erit: Illud autem, quod prædiximus, fuccefforem in Ecclefiafticis teneri stare colono præcefforum, concurrentibus fupradictis, etiam quoad folutiones anticipatas, non effer fine dubio, quia fecundum prædictos modo citatos tres vltimos auctores fequeretur inde, quod præceffor poffet locare per nouem annos cunctas poffeffiones Ecclefie & integras penfiones nouem annorum percipere, & primo anno poftea mori, & fucceffores fic nihil haberent per nouem annos, quo poffint ali & nihil addo ego & onera beneficij vel dignitatis fuftinere: quod effer maximum inconueniens. Quæ ratio fatis efficax effer, vt concludit Decianus *vbi supra*, num. 15. idem fentiens cum eis dam nitur probare in fuo casu, de quo ibi agit, prædictam rationem cellare, quia in eo non fuit integra penfio trium annorum locatiõis folata: Quinimo nec quarta pars ipfius penfionis & iam vnus annus præfata locationis erat elapfus: ficque poffunt concordare præfati auctores contrarij, nempe vt Abb. & Bald. *vbi supra*, tenentes prædictam ampliationem de folutionibus anticipatis, procedant, quoties nonnullæ penfiones anticipatæ folutæ fuerunt, remanentibus tamen alijs pro fuftentatione fuccefforum infolutis: fecus vero, fi omnes integras penfiones anticipatæ folutæ fuerint, vel maior pars eam, ita vt ex remanentibus fucceffor alij non poffit, & ita in hoc casu procedat contraria opinio Anchar. Gemina. Alexand. & Decian. Ad dit Bald. in d. l. emptorem, num. 6. fuccefforem in prælatione vel rectoria tunc demum teneri stare colono, cum res bona fide & rite gefta fuerint, & cum debita folemnitate, quia eadem perfonalitate fignificatio effer (idem officij effer videtur, alijs non tenetur machinationibus etiam & fraudibus antecessoris stare, vt ibi per eum.

SVMMARIVM.

- 1 Differentia inter furtum & rapinam, de quibus in c. si quid inuenisti, 14. q. 5.
- 2 Qui rem inuentam detinet, nec domino reddit, furtum committit: & quomodo hoc intelligatur.
- 3 Aues & cætera beftia fera & pifces maris, vel fluminum, occupantis funt, quando in fua plena libertate capiuntur: fecus vero fi aues habeant vel portent aliqua figna contraria, vt in num. 5.
- 4 Domini temporales non poffunt prohibere pifcari in mari aut publicis fluminibus.
- 5 Rufficus, qui falconem pedatum reperit cum icthio & fonaliis, fi falco interit eius culpa, an domino teneatur.